

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

﴿﴾

عربی. زبان قرآن (۱)

رشته ادبیات وعلوم انسانی

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

کاری از:

منصوره خوشخو

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

کانال اِحْبُ الْعَرَبِيَّة

@OhebboArabic

الدرس الأول برگرد

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾^۱ الأنعام / ۱
ستایش از آن خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنایی را قرار داد.

الدرس الأول (درس اول)
ذالك هو الله أن همان خداست.

أَنْظُرُ بِتِلْكَ الشَّجَرَةِ ذَاتِ الْعُصُونِ النَّضِرَةِ
به آن درخت دارای شاخه‌های تر و تازه بنگر.

كَيْفَ مَتَّ مِنْ حَبَّةٍ وَ كَيْفَ صَارَتْ شَجَرَةً
چگونه از دانه ای روییده و درختی شده است؟

فَابْحَثْ وَ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يُخْرِجُ مِنْهَا الثَّمَرَةَ
پس جستجو کن و بگو چه کسی میوه را از آن بیرون می آورد؟

وَ انْظُرْ إِلَى الشَّمْسِ الَّتِي جَذَوْتُهَا مُسْتَعِرَةً
و به خورشیدی که پاره آتش آن فروزان است بنگر.

فِيهَا ضِيَاءٌ وَ بِهَا حَرَارَةٌ مُنْتَشِرَةٌ
در آن نور هست و به کمک آن گرمای پراکنده هست.

مَنْ ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا فِي الْجَوِّ مِثْلَ الشَّرَرَةِ
چه کسی آن را در فضا همچو پاره آتش پدید آورد؟

ذالك هو الله الذي أنعمه منهم
آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

^۱ جعل در «جَعَلَ الظُّلُمَاتِ» به معنای «ساخت، خلق کرد» مکمل «خلق» است. به تعبیر دیگر «جعل» در همان بدو خلق و آفرینش، علت وجودی هر چیزی است. / در معنای ایجاد شیء برای همین یک مفعولی است.

قاموس قرآن، ج ۲: جعل به معنای «قرار داد» در مرتبه نالی وجود و حالتی بعد از وجود است و نیز ربط دو موجود به کار رفته است؛ مثلاً در ﴿و لو شاء ربك لجعل الناس أمة واحدة...﴾^{۱۱۸} اگر پروردگارت می‌خواست همه مردم را به اجبار امت واحدی بدون هیچ اختلاف قرار می‌داد. خلاصه «جعل» در این آیه قرار داد معنا می‌دهد.

استعمال «جعل» برای آن است که ظلمات و نور در مقام دوّم و همچون سایه نسبت به ذی سایه استو خلقت آسمان‌ها و زمین و ایجاد آفتاب و ماه و غیره، به وجود آمدن ظلمت و نور را لازم گرفته است لذا در سموات و الأرض «خلق» و در ظلمات و نور «جعل» آورده است. منبع: قرشی نبایی، علی

اکبر، قاموس قرآن، برگرفته از مقاله «جعل»، ج، ص ۳۸

^۲ الشَّاعِرُ: مَعْرُوفُ الرِّصَافِيِّ، شَاعِرٌ عِرَاقِيٌّ مِنْ أَبِي كُرْدَيْ النَّسَبِ وَ أُمُّ تُرْكَمَانِيَّةٍ، لَهُ آثَارٌ كَثِيرَةٌ فِي النَّثْرِ وَ الشُّعْرِ.

ذو حِكْمَةٍ بِالْغَيْهِ وَ قُدْرَةٍ مُّقْتَدِرَةٍ

دارای (حکمتی) دانشی کامل و نیرویی توانا است.

انظُرْ إِلَى اللَّيْلِ فَمَنْ أَوْجَدَ فِيهِ قَمَرَهُ

به شب بنگر؛ پس چه کسی ماهش را در آن پدید آورده است؟

وَ زَانَهُ بِالنُّجُومِ كَالدَّرِّ الْمُنْتَشِرَةِ

و با ستارگانی مانند مرواریدهای پراکنده آراست؟ (زینت داد)

وَ انظُرْ إِلَى الْغَيْمِ فَمَنْ أَنْزَلَ مِنْهُ مَطَرَهُ

و به ابر بنگر؛ پس چه کسی بارانش را از آن نازل کرد؟

فَصَيَّرَ الْأَرْضَ بِهِ بَعْدَ اغْتِرَارِ حَضْرِهِ

وزمین را پس از تیره رنگی (غبارآلودگی) سرسبز گردانید؟

وَ انظُرْ إِلَى الْمَرْءِ وَ قُلِّ مَنْ شَقِيَ فِيهِ بَصَرَهُ

و به انسان بنگر و بگو چه کسی بینایی را در او شکافت؟

مَنْ ذَا الَّذِي جَهَّزَهُ بِقُوَّةٍ مُفْتَكِرِهِ

چه کسی او را به نیرویی اندیشمند مجهز کرد؟

ذَٰكَ هُوَ اللَّهُ الَّذِي أَنْعَمَهُ مِنْهُمْ

آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

□ آموختن معنای کلمات باید در خلال ترجمه متون و عبارات محقق شود.

برگرد * الْمُعْجَم * برگرد

غُضُون: شاخه‌ها (مفرد: غُضْن) عَيْم: ابر قُل: بگو مُسْتَعِرَة: فروزان مُفْتَكِرَة: اندیشمند مِنْهُمْ: ریزان نَضْرَة: تر و تازه مَتَّ: رشد کرد «مؤنثِ مَمَّا» يُخْرِجُ: درمی آورد	دُر: مرواریدها (مفرد: دُر) ذا: این ← هَذَا ذات: دارای ذَٰكَ: آن ذو: دارای زَان: زینت داد شَرَرَة: اخگر (پاره آتش) شَقِيَ: شکافت صَيَّرَ: گردانید ضياء: روشنایی	اغْتِرَار: تیره رنگی، غبارآلودگی النُّجُوم: ستارگان «مفرد: نَجْم» نَجْمَة: « أَنْزَلَ: نازل کرد أَنْعَم: نعمت‌ها «مفرد: نِعْمَة» أَوْجَدَ: پدید آورد بَالِغ: کامل جَدْوَة: پاره آتش جَهَّزَ: مجهز کرد حَضْرَة: سرسبز
--	---	---

بِإِعْلَامِهَا بِرُجُودِ

صِيغَةُ الْأَفْعَالِ

با نام گذاری صیغه‌های (ساخت‌های) فعل‌ها در دستور زبان عربی آشنا شوید.

نام صیغه ^۲ (ساخت) به فارسی و عربی		ضمیر		ماضی	مضارع	امر	نهی
اول شخص مفرد	متکلم وحده	من	أنا	فَعَلْتُ	أَفْعَلُ		
دوم شخص مفرد	مفرد مذکر مخاطب ^۳	تو	أَنْتَ	فَعَلْتَ	تَفْعَلُ	إِفْعَلْ	لا تَفْعَلْ
	مفرد مؤنث مخاطب		أَنْتِ	فَعَلْتِ	تَفْعَلِينَ	إِفْعَلِي	لا تَفْعَلِي
سوم شخص مفرد	مفرد مذکر غایب	او	هُوَ	هِيَ	يَفْعَلُ		
	مفرد مؤنث غایب		هِيَ	فَعَلَتْ	تَفْعَلُ		
اول شخص جمع	متکلم مع الغير	ما	نَحْنُ	فَعَلْنَا	نَفْعَلُ		
دوم شخص جمع	جمع مذکر مخاطب	شما	أَنْتُمْ	فَعَلْتُمْ	تَفْعَلُونَ	إِفْعَلُوا	لا تَفْعَلُوا
	جمع مؤنث مخاطب		أَنْتُنَّ	فَعَلْتُنَّ	تَفْعَلْنَ	إِفْعَلْنَ	لا تَفْعَلْنَ
	مثنای مذکر مخاطب		أَنْتُمَا	فَعَلْتُمَا	تَفْعَلَانِ	إِفْعَلَا	لا تَفْعَلَا
	مثنای مؤنث مخاطب		أَنْتُمَا	فَعَلْتُمَا	تَفْعَلَانِ	إِفْعَلَا	لا تَفْعَلَا
سوم شخص جمع	جمع مذکر غایب	ایشان	هُمَّا	فَعَلَا	يَفْعَلَانِ		
	جمع مؤنث غایب		هُمَّا	فَعَلَتَا	تَفْعَلَانِ		
	مثنای مذکر غایب		هُمَّ	فَعَلُوا	يَفْعَلُونَ		
	مثنای مؤنث غایب		هُنَّ	فَعَلْنَ	يَفْعَلْنَ		

^۳ این بخش یادآوری مهم ترین قواعد سال های گذشته و برای «مطالعه در خانه» است.
^۲ از ذکر نام صیغه‌ها به صورت للغائب، للمخاطب و ... در ارزشیابی و کنکور خودداری شود.

ترتیب الأفعال و الضمائر في اللغة العربية

فعل النهي	فعل الأمر	الفعل المضارع	الفعل الماضي	الضمير المتصل	الضمير المنفصل	الصيغة	
		يَفْعَلُ	فَعَلَ	هُ	هُوَ	المُفْرَدُ الْمَذَكَّرُ الْغَائِبُ	۱
		يَفْعَلَانِ	فَعَلَا	هُمَا	هُمَا	الْمُثَنَّى الْمَذَكَّرُ الْغَائِبُ	۲
		يَفْعَلُونَ	فَعَلُوا	هُمْ	هُمْ	الْجَمْعُ الْمَذَكَّرُ الْغَائِبُ	۳
		تَفْعَلُ	فَعَلْتَ	هَا	هِيَ	الْمُفْرَدُ الْمَوْثِقُ الْغَائِبُ	۴
		تَفْعَلَانِ	فَعَلْتَا	هُمَا	هُمَا	الْمُثَنَّى الْمَوْثِقُ الْغَائِبُ	۵
		يَفْعَلْنَ	فَعَلْنَ	هُنَّ	هُنَّ	الْجَمْعُ الْمَوْثِقُ الْغَائِبُ	۶
لا تَفْعَلْ	إِفْعَلْ	تَفْعَلُ	فَعَلْتَ	كَ	أَنْتَ	الْمُفْرَدُ الْمَذَكَّرُ الْمَخَاطَبُ	۷
لا تَفْعَلَا	إِفْعَلَا	تَفْعَلَانِ	فَعَلْتُمَا	كُمَا	أَنْتُمَا	الْمُثَنَّى الْمَذَكَّرُ الْمَخَاطَبُ	۸
لا تَفْعَلُوا	إِفْعَلُوا	تَفْعَلُونَ	فَعَلْتُمْ	كُم	أَنْتُمْ	الْجَمْعُ الْمَذَكَّرُ الْمَخَاطَبُ	۹
لا تَفْعَلِي	إِفْعَلِي	تَفْعَلِينَ	فَعَلْتِ	كِ	أَنْتِ	الْمُفْرَدُ الْمَوْثِقُ الْمَخَاطَبُ	۱۰
لا تَفْعَلَا	إِفْعَلَا	تَفْعَلَانِ	فَعَلْتُمَا	كُمَا	أَنْتُمَا	الْمُثَنَّى الْمَوْثِقُ الْمَخَاطَبُ	۱۱
لا تَفْعَلْنَ	إِفْعَلْنَ	تَفْعَلْنَ	فَعَلْتُنَّ	كُنَّ	أَنْتُنَّ	الْجَمْعُ الْمَوْثِقُ الْمَخَاطَبُ	۱۲
		أَفْعَلْ	فَعَلْتُ	يَ	أَنَا	الْمُتَكَلِّمُ وَحْدَهُ	۱۳
		نَفْعَلْ	فَعَلْنَا	نَا	نَحْنُ	الْمُتَكَلِّمُ مَعَ الْغَيْرِ	۱۴

الضَّمائر

مثال	ضمیر متصل		ضمیر منفصل			
من و خانواده‌ام	أنا و أُسرتي	ي	مَ، - من		أنا	من
تو و دوستت	أنت و صديقك	ك	تَ، - تو		أنت	تو
	أنت و صديقتك	كِ			أنتِ	
او و هم کلاسی‌اش	هو و زميله	ه	كشَ، - او		هو	او
	هي و زميلتها	ها			هي	
ما و مدرسه‌مان	نحن و مدرستنا	نا	مَمان، - ما		نحن	ما
شما و دوستانتان	أنتم و أصدقاؤكم	كم	كشان، - شما		أنتم	شما
	أنتن و صديقاتكن	كنن			أنتن	
	أنتما و صديقاكما	كما			أنتما	
	أنتما و صديقتاكما	كما			أنتما	
ایشان و هم کلاسی‌هایشان	هم و زملاؤهم	هم	كشان، - ایشان		هم	ایشان
	هن و زميلاتهن	هنن			هنن	
	هما و زميلاهما	هما			هما	
	هما و زميلتاها	هما			هما	

معنی الأفعال

ماضی		مضارع		امر	نهی
انجام دادم	فَعَلْتُ	انجام می‌دهم	أَفْعَلُ		
انجام دادی	فَعَلْتِ	انجام می‌دهی	تَفْعَلُ	انجام بده	انجام نده
	فَعَلْتِ		تَفْعَلِينَ		
انجام داد	فَعَلَ	انجام می‌دهد	يَفْعَلُ		
	فَعَلَتْ		تَفْعَلُ		
انجام دادیم	فَعَلْنَا	انجام می‌دهیم	تَفْعَلُ		
انجام دادید	فَعَلْتُمْ	انجام می‌دهید	تَفْعَلُونَ	انجام بدهید	انجام ندهید
	فَعَلْتُنَّ		تَفْعَلْنَ		
	فَعَلْتُمَا		تَفْعَلَانِ		
	فَعَلْتُمَا		تَفْعَلَانِ		
انجام دادند	فَعَلُوا	انجام می‌دهند	يَفْعَلُونَ		
	فَعَلْنَ		يَفْعَلْنَ		
	فَعَلَا		يَفْعَلَانِ		
	فَعَلَتَا		تَفْعَلَانِ		

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال نباشد: اسم اشاره، به شکلی که دیده می شود معنا می کنیم.

و اسم بعد از آن، در نقش خبر
 هذا فلاح. این کشاورز است.
 هؤلاء فلاحون: اینان کشاورزند.

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال بیاید: اسم اشاره را به صورت مفرد (این یا آن) ترجمه می کنیم. اسم بعد از اشاره را مشار الیه یا تابع می گوئیم.

اسم اشاره^۱

هَذَا الْفَلَّاحُ		این کشاورز (مذکر)
هَذِهِ الْفَلَّاحَةُ		این کشاورز (مؤنث)
هَؤُلَاءِ الْفَلَّاحُونَ هَؤُلَاءِ الْفَلَّاحِينَ		این کشاورزان (جمع مذکر)
هَؤُلَاءِ الْفَلَّاحَاتُ		این کشاورزان (جمع مؤنث)
هَٰذَانِ الْفَلَّاحَانِ هَٰذَيْنِ الْفَلَّاحِينَ		این کشاورزان (مثنای مذکر)
هَاتَانِ الْفَلَّاحَتَانِ هَاتَيْنِ الْفَلَّاحَتَيْنِ		این کشاورزان (مثنای مؤنث)

۱- اسم اشاره دور برای «مفرد مذکر: ذَلِكَ» و برای «مفرد مؤنث: تِلْكَ» به معنای «آن» است. اسم اشاره دور برای «جمع مذکر» و «جمع مؤنث» به صورت مشترک «أُولَٰئِكَ» است.

□ در گروه‌های دو نفره، شبیه گفت‌وگوی زیر را اجرا کنید.

جواز برگرد

آشنایی با یکدیگر

<p>◆ زائر مَرَقِدِ امیرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ زائر مرقد امیر مومنان علی (ع)</p>	<p>◆ أَحَدُ الْمُؤَظَّفِينَ فِي قَائِمِ الْمَطْرِ ٣ یکی از کارمندان در سالن فرودگاه</p>
<p>◆ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ . سلام علیکم</p>	<p>◆ عَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ. درود و مهر و برکت‌های خدا بر شما باد</p>
<p>◆ صَبَاحَ الْخَيْرِ يَا أَخِي. صبح به خیر برادر (ای برادرم).</p>	<p>◆ صَبَاحَ النُّورِ وَ السُّرُورِ. صبح به روشنایی و شادی.</p>
<p>◆ كَيْفَ حَالُكَ؟ حالت چطور؟</p>	<p>◆ أَنَا بِخَيْرٍ، وَ كَيْفَ أَنْتَ؟ من خوبم، وتو چطوری؟</p>
<p>◆ بِخَيْرٍ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ. خوبم، خدا را شکر.</p>	<p>◆ عَفْوًا، مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ ببخشید، اهل کجایی؟</p>
<p>◆ أَنَا مِنَ الْجُمْهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ. من از جمهوری اسلامی ایرانم.</p>	<p>◆ مَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟ اسم شریف شما چیه؟</p>
<p>◆ إِسْمِي حَسِينٌ وَ مَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟ اسم من حسین و اسم شریف شما چیه؟</p>	<p>◆ إِسْمِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ. اسم من عبد الرحمانه.</p>
<p>◆ هَلْ سَافَرْتَ إِلَى إِيرَانَ حَتَّى الْآنَ؟ آیا تا کنون به ایران مسافرت کردی؟</p>	<p>◆ لَا، مَعَ الْأَسْفِ. لَكِنِّي أَحِبُّ أَنْ أُسَافِرَ . نه، متأسفانه. ولی من دوست دارم سفر کنم.</p>
<p>◆ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تُسَافِرُ إِلَى إِيرَانَ! اگر خدا بخواد به ایران سفر می‌کنی؟</p>	<p>◆ إِنْ شَاءَ اللَّهُ؛ إِلَى اللَّقَاءِ؛ مَعَ السَّلَامَةِ. ان شاء الله، به امید دیدار؛ به سلامت.</p>
<p>◆ فِي أَمَانِ اللَّهِ. خدا حافظ (در پناه خدا)</p>	<p>◆ فِي أَمَانِ اللَّهِ وَ حِفْظِهِ، يَا حَبِيبِي. خداحافظ (در پناه خدا و حفاظت او باشی)، دوست من (ای دوست من)</p>

۱. تَعَارُفٌ: آشنایی با یکدیگر   ۲. قَاعَةٌ: سالن «جمع: قاعات»   ۳. مَطَارٌ: فرودگاه «جمع: مَطَارَات»   ۴. أَنْ أُسَافِرَ: که سفر کنم «ماضي: سَافَرَ/ مضارع: يُسَافِرُ»

کتاب التمارین برگرد

● التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: كَمَّلْ تَرْجَمَةَ الْآيَاتِ وَالْأَحَادِيثِ التَّالِيَةِ.

۱- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ الصَّف: ۲
ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ..... چرا می‌گویید آنچه انجام نمی‌دهید.

۲- ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۵۱
و کار نیکو ..... انجام دهید؛ زیرا من به آنچه انجام می‌دهید، آگاهم.

۳- ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ الْأَعْرَاف: ۴۷
پروردگارا، ..... ما را با گروه ستمکار قرار مده.

۴- «لا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَ صَوْمِهِمْ وَ كَثْرَةِ الْحَجِّ... وَلَكِنْ أَنْظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَةِ». رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
به بسیاری ..... و روزه‌شان و بسیاری حج گزاردن ..... بلکه به ..... و امانتداری آنها .....
نماز یا نمازشان - ننگرید - راستی گفتار - بنگرید

۵- «إِرْحَمَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ». رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
به کسی که در زمین است ..... رحم کن تا کسی که در آسمان است، به تو رحم کند.

۶- «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ». رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
دانش را طلب کنید گرچه ..... ، زیرا طلب دانش ..... در چین باشد- واجب است.

● التَّمَرِينُ الثَّانِي: إِقْرَأِ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنْ تَرْجَمَتَهَا الصَّحِيحَةَ.

۱- «إِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا وَ أَعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا». رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
برای (دنیایت □ - دنیا □) چنان کار کن گویی همیشه (زندگی می‌کنی □ - لذت می‌بری □)
و برای آخرت چنان کار کن گویی (فردا می‌میری □ - نزدیک است بمیری □).
دنیایت - زندگی می‌کنی - فردا می‌میری

۲- «أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالْ وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالْ». أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
به آنچه گفته است (بنگر □ - می‌نگرم □) و به آن که گفته است (ننگر □ - نمی‌نگرم □).
بنگر - ننگر

۳- «إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ». أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
هرگاه فرومایگان «فرومایه‌ترها»، (به فرمانروایی برسند □ - گرامی شوند □)؛ شایستگان «برترها» هلاک می‌شوند.
به فرمانروایی برسند

۴- «مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ». أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
هرکس (دشمنی □ - دوستی □) کاشت؛ (زیان □ - سود □) درو کرد.
دشمنی - زیان

۵- « أَلَكَلَمُ كَالدَّوَاءِ؛ قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَ كَثِيرُهُ قَاتِلٌ. » أمير المؤمنين علي عليه السلام
سخن مانند داروست. اندکش (سود می‌رساند) - شفا می‌دهد ( ) و بسیارش گشنده است.
سود می‌رساند

۶- إذا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ؛ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ. أمير المؤمنين علي عليه السلام
هر گاه (بر دشمنت قادر شدی) - دشمن را شکست دادی ( )، پس بخشیدن او را شکرانه قدرت یافتن بر او (قرار می‌دهی) - قرار بده ( ).
بر دشمنت قادر شدی، توانایی یافتی - قرار بده

۷- قَوْلُ « لَا أَعْلَمُ » نِصْفُ الْعِلْمِ. أمير المؤمنين علي عليه السلام
گفتن (می‌دانم) - نمی‌دانم ( ) نیمی از دانش است.
نمی‌دانم

عَبْنٌ: تعیین کن، مشخص کن
بیشتر بدانیم: الدنيا ≠ الآخرة / تعيش ≠ تموت / أنظر ≠ لا تنظر / الأراذل ≠ الأفاضل / قليل ≠ كثير / ينفع ≠ يضُر

● التمرين الثالث: ضَعِ ١ في الدائرة العدد المناسبة. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ»

۱- الشَّرْرَةُ (اخگر) ⑦ من الأحجار الجميلة الغالية ذات اللون الأبيض.
(از سنگ‌های زیبا ی گران قیمت دارای رنگ سفید هستند.)

۲- الشَّمْسُ (خورشید) ② جذوتها مستعرة، فيها ضياءٌ وبها حرارةٌ منتشرة.
(آتشش فروزان است، در آن روشنایی است و به کمک آن گرمایی پراکنده است.)

۳- القَمَرُ (ماه) ③ كوكب يدور حول الأرض؛ ضياؤه من الشمس.
(ستاره ای است که به دور زمین می‌چرخد، روشنایی‌اش از خورشید است.)

۴- الأنعمُ (نعمت‌ها) ⑤ بخار متراکم في السماء ينزل منه المطر.
(بخاری فشرده و انبوه (جمع شده) در آسمان است که باران از آن می‌بارد.)

۵- العَيمُ (ابر) ⑥ من الملابس النسائية ذات الألوان المختلفة.
(ازلباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف است.)

۶- المُستان (پیراهن زنانه) ① قطعةٌ مُفصَّلةٌ عن النار المُستعرة.
(پاره ای جدا از آتش فروزان است.)

۷- الدرُّ (مرواریدها) ⑦

۱- ضَعِ: بگذار

● التَّمْرِينُ الرَّابِعُ: ضَعْ هَذِهِ الْجُمَلِ وَ التَّرَاكِبِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ.

هُؤْلَاءِ فَائِزَاتٌ / هَذَا دَلِيلَانِ / تِلْكَ بَطَّارِيَةٌ / أَوْلَئِكَ الصَّالِحُونَ / هُؤْلَاءِ الْأَعْدَاءُ / هَاتَانِ الرَّجَاغَتَانِ

مفرد مؤنث	مثنى مذکر	مثنى مؤنث
تلك بطارية آن باطری است.	هذان الدليلان این دو راهنما	هاتان الرجاعتان این دو شیشه
جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر
أولئك الصالحون آن درستکاران	هؤلاء فائزات اینان برنده‌اند.	هؤلاء الأعداء این دشمنان

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال بیاید:
اسم اشاره را به صورت مفرد (این یا آن) ترجمه می کنیم.
اسم بعد از اشاره را مشار الیه یا تابع می گوئیم.

● التَّمْرِينُ الْخَامِسُ: ضَعِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ. = ≠

ضياء / نام / ناجح / مسرور / قریب / جميل / نهاية / يمين / غالية / شراء / مسموح / مجد

رخيصة ≠ غاليه ارزان ≠ گرانبها ، ارزشمند	راسب ≠ ناجح مردود ≠ قبول	يسار ≠ يمين چپ ≠ راست
بيع ≠ شراء فروش ≠ خرید	بداية ≠ نهاية آغاز ≠ پایان	بعيد ≠ قريب دور ≠ نزدیک
رقد = نام خوابید، بستری شد	قبيح ≠ جميل زشت ≠ زیبا	نور = ضياء نور ، روشنایی
حزين ≠ مسرور اندوهگین ≠ شاد	مجتهد = مجد کوشا ، تلاشگر	ممنوع ≠ مسموح غیر مجاز ≠ مجاز

● التَّمْرِينُ السَّادِسُ: أَرْسُمْ عَقَارِبَ السَّاعَاتِ.

السادسةُ إلا ربعاً

الثامنةُ و النصفُ

الخامسةُ و الربعُ

برگرد

إِبْحَثْ فِي الْإِنْتَرْنِتِ أَوْ الْمَكْتَبَةِ عَن نَّصِّ قَصِيرٍ أَوْ جُمْلٍ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ عَظَمَةِ مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ، ثُمَّ تَرَجِّمُهُ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ مُسْتَعِينًا بِمُعْجَمٍ عَرَبِيٍّ - فَارْسِيٍّ.

در اینترنت یا کتابخانه دنبال متنی کوتاه یا جملاتی به زبان عربی پیرامون عظمت مخلوقات بگردید، سپس آن را با استفاده از فرهنگ لغت عربی-فارسی به فارسی ترجمه کنید.

﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا ۖ أَلْ عِمْرَانُ: ۱۹۱﴾
و در آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشند؛ پروردگارا این را بیهوده نیافریده‌ای.

خلق الله سبحانه وتعالى الكون وخلق الانسان ليعبدالله ويتفكر في خلقه وكائناته.
خداوند پاك و منزه و بلندمرتبه هستی را خلق کرد و انسان را آفرید تا خداوند را عبادت کند و در آفرینش و هستی اش تفکر کند.

فلم يخلق أي شيء عبثا. من الأمور التي يجب التفكير فيها ورؤية عظمة الخالق فيها: خلق البحار والمحيطات والأنهار والتفكر في خلق الجبال.

پس هیچ چیز را بیهوده نیافریده است و از جمله اموری که باید در آن تفکر کرد و عظمت آفریدگار را در آن دید: آفرینش دریاها و اقیانوسها و رودها و اندیشیدن در آفرینش کوههاست.

جبال کبیرکوه فی مدینة بدرة مُحَافَظَة ایلام
سلسله جبال کبیر کوه در شهر بدره در استان ایلام

خلق البحار والمحيطات والأنهار والتفكر في خلق الجبال.
آفرینش دریاها و اقیانوسها و رودها و اندیشیدن در آفرینش کوههاست.

ومن أعظم الكون، التفكير في اليوم الآخر، يوم الحساب.
و از بزرگترین اندیشه‌ها در هستی، تفکر در روز قیامت روز حساب است.

اللهم ثبتنا في اليوم العظيم.
خدایا ما را در این روز بزرگ ثابت قدم کن.

وادي دلفارد في مُحَافَظَة کرمان
دره دلفارد در استان کرمان

عين راميان في مُحَافَظَة گلستان
چشمه رامیان در استان گلستان

شاطئ كوشكنار في مُحَافَظَة هرمزجان
ساحل كوشكنار در استان هرمزگان

كوشكنار در غرب استان هرمزگان دارای ساحل شنی زیبا در کنار صخره‌های بزرگ است.
چشمه گل رامیان یا دالان بهشت از جاهای دیدنی در استان گلستان به شمار می‌رود و یکی از عمیق‌ترین چشمه‌های آب سرد جهان است.
بیلاقی دلفارد دارای آبشار دلفارد یا دره گلم دخترکش در ۴۷ کیلومتری شهر جیرفت در استان کرمان یکی از جاذبه‌های طبیعی و مراکز دیدنی است.
لغت گلم به معنی حوضچه آبی.

۴ مُسْتَعِينًا بِ: با استفاده از

#بیشتر بدانیم

تلك الغصون النضرة

● من ذا أُلذِي أوجدها في الجو مثل الشره

● ذاك هو الله الذي أنعمه منعمه

در زبان فارسی برای اشاره کردن به اشخاص و اشیاء از کلمات:
این (برای نزدیک) و آن (برای دور) استفاده می کنیم:
این دانش آموز است . آن معلم است.
این تخته است . آن کتاب است.

◊- اسم اشاره در زبان عربی:

ذا همان " هذا " بوده به معنی (=این) که حرف " هاء " برای تنبیه بکار می رود.
و برای اینکه به دور دلالت کند، حرف " کاف " را برای آن بکار می برند. " ذاك؛ "
و دورتر " حرف لام " رو هم اضافه می کنند، میشود ذلک

۱) اسم اشاره به نزدیک:

مفرد مذکر: هذا	مفرد مؤنث: « هذِهِ »
مثنی مذکر: هَذَانِ ، هَذَيْنِ	مثنی مؤنث: « هَاتَانِ ، هَاتَيْنِ »
جمع: «مذکر و مؤنث» هؤَلاءِ	
هؤَلاءِ الشباب، هؤَلاءِ التلميذات	

۲) اسم اشاره به دور

مفرد مذکر: ذَٰلِكَ	مفرد مؤنث: تِلْكَ
مثنی مذکر: ذَٰلِكَ ، ذَٰئِكَ	مثنی مؤنث: تَٰلِكَ ، تَٰئِكَ
جمع: «مذکر و مؤنث» اولئِكَ	

چند لفظ از اسماء اشاره به مکان اختصاص دارد:

هُنَا: برای اشاره به نزدیک « اینجا »   هُنَاكَ : برای اشاره به مکان متوسط.
هُنَالِكَ و تَمَّ: برای اشاره به مکان دور

● ترجمه اسم اشاره:

اگر بعد از اسم اشاره اسم داراي (ال) بیاید باید لازم است که اسم اشاره به صورت مفرد (این) و (آن) ترجمه کرد. و برعکس اگر اسم بعد از آنها نکره (بدون ال) باشد اسم اشاره طبق صیغهی خود و مشارالیه به صورت مفرد ترجمه می شود.
هذا الْمُعَلِّمُ حَاضِرٌ: این معلم، ماهر است. | هذا الْمُعَلِّمُ حَاضِرٌ: این معلم، ماهر است.
هَذَانِ الْمُعَلِّمَانِ حَاضِرَانِ: این معلمان، ماهر هستند. | هَذَانِ الْمُعَلِّمَانِ حَاضِرَانِ: این معلمان، ماهر هستند.
هؤَلاءِ الْمُعَلِّمُونَ حَاضِرُونَ: این معلمان، ماهر هستند.

تذکر: برای جمع غیر عاقل از اسم اشاره مفرد مؤنث استفاده می کنیم.

تِلْكَ (هذه) الغصون النضرة : آن (این) شاخه های تر و تازه	تِلْكَ (هذه) الغصون النضرة : آن (این) شاخه های تر و تازه
تِلْكَ (هذه) الآيات: آن (این) آیات	تِلْكَ (هذه) آیات للناس: آنها (اینها) نشانه هایی برای مردم هستند.

به ترجمه ی عبارات زیر توجه کنید:
هؤلاء طلابٌ: اینها ، دانش آموز هستند.
هؤلاء الناسُ يُكْرِمُونِي. این مردم مرا گرامی می دارند.

هذه الشَّجَرَةُ بِاسِقَةٍ: این درخت، بلند است.
هؤلاء الطالباتُ مُجْتَهِداتٌ: این دانش آموزان، کوشا هستند.

هذانِ معلِّمان: اینها، معلّم هستند.
هؤلاءِ مُعلِّمُون: اینها معلّم هستند.

◆ نقش و اعراب

نکته: اگر اسم دارای «ال» بعد از اسم اشاره جامد باشد نقش تابع دارد و اگر مشتق باشد نقش صفت دارد:
هذا الرَّجُلُ : این مرد « الرَّجُلُ : تابع است»
رَبِّ إِجْعَلْ هذا البلدَ آمناً پروردگارا این سرزمین را امن قرار بده. « البلدَ : تابع و منصوب است»
هذا الكَاتِبُ : این نویسنده « الكَاتِبُ: صفت است»
و اگر اسم بعد از اسم اشاره نکره باشد نقش خبر دارد:
هذا كَاتِبٌ : این نویسنده است « كَاتِبٌ خبر و مرفوع»

◆ اسم دارای ال بعد از اشاره را « مُشارٌ إِلَيْه » گویند.
تلك الغصون النضرة
الغصون : مشار الیه